Neděle 2. po Zjevení
J1, 19-28
17.1.2021

Pozdrav:

Milost Pána našeho, láska Boží a útočiště naše, budiž s námi se všemi.

Introit:

On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům,
abych při svém příchodu nestihl zemi kletbou.

Píseň: 251

Čtení: Joz3, 1-3; 9-17

Píseň: 631

Kázání: J1, 19-28

V prologu jako v předehře jsme zaslechli hlavní motivy knihy svědka Jana. Tyto motivy nám jsou ještě trochu záhadou. Koho máme dát do neznámých označení: svědek, světlo, svět, Kristus-Mesiáš? Kdo je kdo? Kdo je pisatel evangelia, kdo je svědek, kdo nebo co je ten svět? Kdo je světlem, kdo je Kristem-Mesiášem? Hlavně, kde toho Krista-Mesiáše hledat? Jak se jmenuje ten, jenž nám vypráví tento příběh?

Toto je svědectví Janovo, když k němu Židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: „Kdo jsi?“ Hned zčerstva se na tuto otázku, která možná sžírá i nás, ptají vyslanci z Jeruzaléma. Povšimněme si, svědek Jan není v Jeruzalémě, v hlavním stanu kultu. Je v *Betanii, na druhém břehu Jordánu.* Vyslanci mají úkol od farizeů nebo možná od těch, kteří se bojí o své postavení vůdců víry a kultu. *„Kdo jsi?“*

I vyznal a nezapřel, a vyznal: Že já nejsem ten Kristus. (Přesněji kraličtí.) Dvě strany jedné mince. Představitelé – mohli bychom říci – církevního establishmentu a jakýsi charismatický svědek, který bouří, straší hříchem a Božím hněvem. Dojde ke konfrontaci? Dochází k jakémusi výslechu. Že by on s tím proroctvím o lidském hříchu měl pravdu, že bychom se my církevníci měli nad sebou zamyslet?

Jan lákavou úlohu stát se Kristem nepřijímá. Nepřijímá ani označení prorok, ani označení toužebně vyhlíženého Eliáše. Trojice přímých otázek, trojice pokušení, trojice jasných zamítavých odpovědí: *Nejsem.* Tak kdo je tedy ten, který stojí v *Betanii, na druhém břehu Jordánu,* křtí a volá ku pokání? Jakou legitimaci, jaké uschopnění má tento Jan? Kdo jej posílá, že jsme museli z Jeruzaléma přijít až sem do Zajordání, abychom zjistili pravdu? *Co pravíš sám o sobě?* Co o sobě může říci Jan, co o sobě můžeme říci my, když jde o vztah k Bohu?

Já jsem. (kr.) Kolikrát toto zaznělo? Kolikrát jsme tuto zjevovatelskou, odhalující formulaci slyšeli? Překvapivě Jan po tak troufalé formulaci pokračuje: *hlas volajícího na poušti.* Ano, hlas. Anonymní a přeci tak známý a důrazný. Hlas jasný a zřetelný, a přesto zahalený do tajemství. Hlas toho, jenž skrze své svědky při putování pouští mnohokráte mluvil ke svému lidu. Tentokráte tento hlas volajícího zve, volá i nás. Ber nebo neber. Vyber si nebo nechej být. A co máme tedy vzít vážně a co si pro sebe máme z Janova volání vzít?

Spravte cestu Páně, jakož pověděl Izaiáš prorok. Možná nepřesně, ale trefně kraličtí. Tak tedy máme si vybrat. Spravte cestu, po které k nám přichází Kyrios – tedy samotný Bůh. Ta cesta totiž je tak rozbitá, tak neprůchodná naším činěním, že kdyby chtěl k nám lidem přijít samotný Hospodin, tak to nebude možné. Naše cesta je neprůchodná, naše dveře jsou zavřené. Svět, ale i my, jsme obrněni proti křesťanské masáži. Tak, co tedy? A opět je tu ta otázka, co činit?

*Proč tedy křtíš, když nejsi ani Mesiáš (*v textu *Kristus) ani Eliáš ani ten Prorok?* Proč tedy křtíme, když nejsme… A opět Jan vydá pravdivé svědectví: *Já křtím vodou, ale uprostřed vás stojí, jehož vy neznáte.* Příkré nařčení. Nejprve opravdu Jan křtí vodou, ale důležité je, kde tak činí. Činí v *Betanii v Zajordání.* Jan je na druhém břehu před Jordánem. Před řekou, která rozdělovala čas putování pouští s časem v zemi, kterou Izraelci obdrželi od Hospodina. V zemi, kde měli žít podle Hospodinova zákona a milosrdenství. Co se stalo s tímto lidem za ta léta? Co se stalo s křesťanstvím za ta léta usídlení se v tomto světě? I my křesťané křtíme vodou.

A opět je tu otázka, co tedy činit? Tato odpověď se skrývá v druhé části citované věty: *ale uprostřed vás stojí, jehož vy neznáte.* Jako by svědek pravý a pravdivý říkal: Ale to všechno, co jste za ta století pokazili, to ještě není všechno. Hřích, odmítání Boha, všechno, co zatarasilo cestu Boha k nám lidem. To ještě není všechno. Ale je tu někdo, kdo stojí uprostřed vás. Je tu a je i dnes jako vzkříšený Pán uprostřed světa. I když se jej lidé celé dějiny snaží vystrčit za hranice světa někam do kouta. Je tu, je mezi vámi. Svým tichým hlasem nás zve.

Ještě chvíli se zastavme u místa, kde Jan křtí vodou. Je to místo, jak již jsem řekla, na druhé straně od Jeruzaléma přes Jordán. A ještě musím dodat, místem je hlas na poušti. Svědek Jan, který – jak se dozvídáme od levitů a kněží – křtí vodou, vodou z Jordánu. Jeden břeh Jordánu je spjatý se starým způsobem života. Nejprve Egypt, potom úmorné putování pouští. Přejdeme Jordán na druhou stranu, do – obrazně řečeno – království Božího. Nestrhne nás proud. Neutopíme se ve vodách tohoto světa, jak evangelista Jan říká. Na jakou stranu patříme? Patříme světu nebo Božímu království? Je tu jasná dělící čára. Život před a život po. Život před Jordánem a život po přechodu Jordánu.

Nevím, jak to vše dopadlo a dopadne, ale je tu někdo uprostřed nás. Pravděpodobně posluchači Janovi ještě toho ‚někoho uprostřed' neznali. My již víme. My již víme, že uprostřed světa stojí Kyrios, Pán, Ježíš Kristus. On sám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním spravil cestu, která vede k Bohu.

Někteří z nás se nechali tou vodou pokřtít. Je na nás, jestli do té vody Jordánu vstoupíme. Jestli po křtu vodou vstoupíme do vody, do divých řek tohoto světa.

Možná, že to zní hrozivě. Ale ono to tak hrozivé není. Jednak nejdeme sami, již po staletí přecházejí tento pomyslný Jordán lidé, kteří nejen uvěřili hlasu volajícího na poušti k pokání, ale hlasu toho, který je pro nás tím známým neznámým, Ježíšem Kristem. A to je ten – chcete-li – ten druhý křest. Křest v rozbouřených vodách, kde s námi uprostřed je vzkříšený Pán. Podává nám ruku, vytahuje nás na pevnou zem a ptá se: Proč jste tak malověrní?

Amen.

Píseň: 302, 1;5;8

Poslání:

Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě,
nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha,
nemůže vejít do království Božího.
Co se narodilo z těla, je tělo,
co se narodilo z Ducha je duch.
Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znovu.“

Požehnání:

Hospodin ti požehnej a opatruj tě.
Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv.
Hospodin obraťk tobě svou tvář a obdař tě pokojem.
Amen.

Píseň: 685